

ΡΑΨΩΔΙΑ Α΄

Σκηηνική Οδηγία, από τα παρασκήνια. Απευθύνεται σε πρόσωπα γύρω της.

Ανοίγει η Αυλαία. Ξέφωτο σε κορυφή βουνού. Η σκηνή είναι άδεια, τα παρασκήνια γεμάτα ηθοποιούς. Τι συμβαίνει; Μήπως κάποιος ζωγράφος ή σκηνογράφος κρύβεται ανάμεσά μας; Μήπως προσπαθεί να απεικονίσει τον Μύτικα, την κατοικία των δώδεκα θεών; Γιατί όμως; Στο κέντρο του ξέφωτου η σκηνή. Πίσω σκοτάδι... Πώς γίνεται να μοιάζει εντελώς άδεια η σκηνή; Κι αν δεν είναι;

Κάποιο μυστήριο κρύβεται εδώ.

Άλλη φωνή

Ή κάποιος συμβολισμός. Οι συγγραφείς του έργου ίσως έχουν κάτι να πουν, να μας προϊδεάσουν, να μας καθησυχάσουν, τέλος πάντων. Είναι κι αυτοί εδώ, μαζί μας;

Συγγραφέας, από τα παρασκήνια

(Ανδρική φωνή) Να σας εξηγήσουμε. Διεκδικήσαμε την παρουσία μας στη σκηνή. Όχι απλώς το όνομά μας στο εξώφυλλο του βιβλίου. Εξάλλου, εμείς για τους θεατές κυρίως γράφουμε. Το μόνο που πήραμε σε αντάλλαγμα είναι να κρατήσουμε τον ήχο της φωνής μας, αλλά στα παρασκήνια, αποκλειστικά. Κάτι είναι κι αυτό, θα μου πείτε. Ένα πρώτο βήμα. ...Προς τα πίσω, βέβαια. Αλλά, ας ανακτήσουμε πρώτα την αίγλη των αρχαίων ραψωδών. Το όραμά μας; Το θέατρο του

μέλλοντος; Να είμαστε βουβά πρόσωπα πάνω στη σκηνή. Όπως ήταν κάποτε οι Γάλλοι βασιλείς. Επόμενος στόχος μας; Να κατακτήσουμε τη σκηνή, τα παρασκήνια, την πλατεία. Στο απώτερο μέλλον.

(Γυναικεία φωνή) Η σκηνογραφία εν δράσει. Μία εικόνα, καμία λέξη. Και τώρα τι κάνουμε; Εμείς δηλαδή πρέπει να αρχίσουμε να μιλάμε, να γράφουμε την τελευταία στιγμή; Τι να γράφουμε; ... Τι είπατε; Αν δεν ξέρουν οι συγγραφείς, ποιος ξέρει; Και τότε πώς ξεχωρίζει σήμερα η θεατρική γραφή, ποιο είναι το στίγμα της, ποια είναι η γοητεία της, εν τέλει; Και τι σημαίνει η θρυλική ρήση του Peter Handke: «Έχω ένα μεγάλο πρόβλημα όταν γράφω για το θέατρο. Δεν έχω ιδέα τι ακριβώς συμβαίνει».

Ιπποκράτης, μπάσα φωνή, πρώτα από τα παρασκήνια (Φωνή Α'), μετά από γωνία της πλατείας (Φωνή Β')

(Φωνή Α') Τρέξτε... Κοιτάξτε... Ξεκίνησαν οι ποιητές για τον Όλυμπο, τον δικό τους Όλυμπο. Να ξεφύγουν από τους Κανίβαλους. Και από εκεί να κατακτήσουν, να βελτιώσουν, χα, χα, τον κόσμο. Όσο ακόμα υπάρχουν και υπάρχει. Θα είμαι εκεί κοντά, αθέατος, από άλλες εποχές, να προσπαθώ να θεραπεύσω τις ιατές και ανίατες ασθένειες, περιπτώσεις συχνά για γέλια, καμιά φορά ευλογημένες. Τι λέγαμε εμείς οι Αρχαίοι; Ουδέν κακόν... (Συγκαταβατικά) Ναι, είναι αλήθεια, αυτό τουλάχιστον το ξέρετε...

(Φωνή Β') Θα εμφανιζόμουν να σας χαιρετίσω, αλλά δεν βρίσκω τα σανδάλια μου. Τα έβγαλα κάπου στον περίπατό μου με τον Σωκράτη, έξω από τα τείχη των Αθηνών. Εδώ που τα λέμε, ανυπόδητος, θα σας θυμίζω, όχι μονάχα τον Σωκράτη, αλλά και ηθοποιό αρχαίου δράματος. Πολύ θα μου άρεσε. Ποιο από τα δύο; Και τα δύο. (Συνωμοτικά) Για να γλιτώσω

από το Λοιμό, ταυτίστηκα με ηθοποιό. Υποδύομαι αθάνατο θεό θεραπευτή. Ναι, ναι. Τον Ασκληπιό. Ποιον άλλο; Όχι, δεν είναι ύβρις. Έρχεται ένας περίεργος ιός και κρατάει αποστάσεις ακόμη και από ομοιώματα θεών, ενώ η καλή μας φίλη, η Υγεία, από κοινή θνητή στις μέρες μας, ξαναγίνεται μεγάλη θεά, η ακριβή –και πανάκριβη!– κόρη του Ασκληπιού. Σας υπόσχομαι, στο τέλος της παράστασης να ανέβω στη σκηνή ...και αν ο θρόνος παραμένει κενός, να καθίσω εγώ. Βέβαια, μέχρι τότε θα τον έχουμε όλοι ανάγκη.

(Ενώ ακούγεται η φωνή του Ιπποκράτη, απλώνεται το φως σιγά-σιγά σε όλη τη σκηνή. Αποκαλύπτεται ένα απέραντο ξέφωτο με ατελείωτο βάθος. Στη μέση, προς το πίσω μέρος της σκηνής, ένας πολυτελής, επιβλητικός θρόνος, με πέντε σκαλιά.)

Μορφέας, μπαίνει, πάει πίσω από το θρόνο, ψάχνει.

Όνειρε, Όνειρε, είσαι εδώ; (Βγαίνει.)

Φωνή, από τα παρασκήνια

Πρώτη κορυφή δεξιά.

Όνειρος, αγκομαχεί καθώς ανεβαίνει, δεν αντέχει άλλο να παραμένει όρθιος, ψάχνει έναν κορμό δένδρου να ξαποστάσει. Αγγίζει δύο. Κανένας δεν τον βολεύει.

Ένα βήμα ακόμη και έφτασα πρώτος στην κορυφή. (Στο κοινό) Τι γελάτε; Σε μένα αξίζει η πρωτιά. (Επίσημο ύφος) Επιτρέψτε μου να συστηθώ. Είμαι ο Όνειρος. Τι; Δεν με γνωρίζετε; Σας έπεισε το φάντασμα των παρασκηνίων ότι ταξιδεύω σε άλλη κορυφή του Ολύμπου; Γιατί να μη βρίσκομαι και εκεί και εδώ; Προϊόν και δημιουργός ονείρων είμαι. Ή μήπως κι εσείς

έχετε απαρνηθεί την ανάγνωση; Αποτάσσετε τον Σατανά της γνώσης; Ο Όνειρος, ο δαίμων των ονείρων... Ολοζώντανος μπροστά σας και στον ξύπνιο σας μάλιστα. Ή έτσι θέλει κάποιος να νομίζετε. «Ούλος» στον τόπο καταγωγής μου, την Ξακουστή Ιλιάδα. Αμ, δεν είναι λαϊκό. Αρχαία ελληνικά είναι. Πολύ αρχαία. Οι χωρικοί με τη σοφία τους είναι πιστοί στην ομηρική γλώσσα. Μα και ο Όμηρος από δημοτικά τραγούδια ξεκίνησε τη γένεση του επικού του λόγου. Του ανταποδίδουν τη φιλοφρόνηση. «Ούλος Όνειρος», ο πραγματικός, ο άρτιος, θεός των ονείρων –έστελνα, βλέπετε, όλα τα όνειρα, ευοίωνα και ζοφερά–, αλλά και «θείος Όνειρος», αγγελιαφόρος του Δία. Πείτε μου, σας ικετεύω, αν όχι εγώ, ποιος θα προσπαθήσει να ξαναζωντανέψει την αρχέγονη πνοή που χάθηκε από τη ζωή μας, από τη μνήμη μας, απλούστατα γιατί χάθηκε από την ποίηση; Τι όνομα και το δικό μου! Ύμνος στο όνομα του Πατέρα.

Φωνή, από τα παρασκήνια

Η ομηρική Ιλιάδα γέννησε τον Όνειρο. Πώς έγινε αυτό; Ο Δίας δεν μπορούσε να κοιμηθεί. Αγωνιούσε να βρει τρόπους να τιμωρήσει τους Αχαιούς για την περιφρόνηση που έδειξαν στον Αχιλλέα. Και βρήκε την καλύτερη λύση: «πέμφαι επ' Ατρείδη Αγαμέμνονι ούλον Όνειρον»¹. Λίγους στίχους πιο κάτω, ο ολοκληρωμένος περιορίζεται σε θείο Όνειρο². Πριν ακόμα η ποίηση ανοίξει τα μάτια της στο φως, η μεταμόρφωση ήταν ένα συστατικό της, μια εξουσία της.

Όνειρος

Ελάτε, ταξιδέψτε μαζί μου. Θα συναντήσουμε δημιουρ-

¹ Β 6

² Β 22

γίες του ύπνου μου. Όνειρα και εφιάλτες. Σημερινό όνειρο, αυριανός εφιάλτης. Αυτό είναι το μέλλον μας. Τρέξτε. Αν σπεύσουμε, ίσως προλάβουμε το κακό. Να μην το κληροδοτήσουμε και αυτό στα παιδιά μας.

(Σκεφτικός) Κορονοϊός. Μια άγνωστη λέξη στο κοινό μέχρι χθες. Μας τρώμαξε, μας απομόνωσε, μας αποξένωσε, αλλά δεν ξέρουμε ακόμη πώς να την πούμε, πώς να τη γράψουμε. Κορονά..., κορονό..., το ρο με όμικρον ή με ωμέγα; Και ως αυτοαποκαλούμαστε συγγραφείς, λογοτέχνες, ποιητές, κυρίως ποιητές. (Μικρή παύση)

Ποιητής, λένε οι ειδικοί, είναι αυτός που ταξιδεύει μέσα στο σύμπαν, μέσα στους αιώνες. Και έχουν δίκιο. Α!... Πόσο αναπολώ το πέρασμά μου από την Αίγυπτο! Εκεί χρειάστηκαν δέκα πληγές, για να τιμωρηθούν οι βλάσφημοι. Από την εποχή του Ιωσήφ, απαγορευτικά για τη δημιουργική φαντασία το εννέα ή το ένδεκα. Τότε και το Καλό και το Κακό τα έστελνε ο Θεός των Γραφών. Δέκα εντολές ετοιμάζε αργά, με πολλή περίσκεψη, για το λαό του; Δέκα πληγές στέλνει αυθορμήτως σε λαό γειτονικού θεού. Γιατί δεν πήγε στο γείτονα για ένα καφεδάκι; Καλύτερα θα περνούσε. Θα μας έβλεπε όλους μαζί σαν να παίζαμε σε σκηνή θεάτρου. Τους καλούς και τους κακούς. Θα μπερδευόταν λίγο, δεν λέω. Μα πιο πολύ εμείς...

Επιβράβευση και τιμωρία με στρογγυλό αριθμό. Καλός για τη μνήμη. Να μην τον ξεχνά ποτέ ο θνητός. Αριθμός χωρίς δική του προσωπικότητα. Ναι, ξέρω. Διαφωνεί ο φίλος μου ο Πυθαγόρας. Εδώ που τα λέμε και η Δήμητρα μας τα χαλάει. Ταξίδευε 9 ημέρες και 9 νύχτες, για να βρει την Περσεφόνη. Θα την κούραζε ένα ακόμη εικοσιτετράωρο;

Με τον αριθμό 10, επαπειλείται τιμωρία, σημάδια εμφανίζονται στον ουρανό. Προσεύχονταν με όλη τη δύναμη της

ψυχής τους, πιο πολύ όσοι δεν είχαν ψυχή. Αυτό γίνεται και σήμερα, θα μου πείτε. Εκείνων τουλάχιστον δεν το είχε προβλέψει η θρησκεία τους. Πέθανες; Πάει, πέθανες. Ο Άδης βρίσκεται πάντα πλάι μας, όσο ζούμε. Με τις φορικαλές φιγούρες του. Ως εδώ και μη παρέκει. Δίκιο δεν έχουν; Ωστόσο, ο Μεγάλος, με ή χωρίς καφέ...

Φωνή, από τα παρασκήνια

...χωρίς καλαμάκι, αυτό είναι βέβαιο...

Όνειρος

...είχε πάρει την απόφασή Του. Και ήταν ο πιο δυνατός. Μόνο πιο δυνατός; Παντοκράτορας. Κι έβλεπε κατ' ευθείαν μέσα στη σκέψη τους, στις επιθυμίες τους.

Φωνή, από τα παρασκήνια

Αχ! Τι έβλεπε άραγε ο καλός μας ο Θεούλης! Τι κρίμα που δεν είχαμε τότε selfie!

Όνειρος

Ήρθε η ώρα της Αθήνας, αργότερα της Ευρώπης, τέλος της Γης ολόκληρης. Τέλος... Όχι που θα γλύτωνε. Πανώλη, πανούκλα, πανδημία.

Λοιμός και Πόλεμος. Αχτύπητο δίδυμο. Ρωτήστε την Αθήνα.

Μήπως σας θυμίζει κάτι πρόσφατο; Τον Έβρο, τα νησιά του Αιγαίου;

Λοιμός και Πόλεμος, λοιπόν. Τον δεύτερο τον γέννησε ο άνθρωπος. Τον πρώτο; Κάποιος τον γέννησε κι αυτόν. Ο πολιτισμένος άνθρωπος; Ο πρωτόγονος που υποθάλπει ο κάθε πολιτισμένος για ποιητική ισορροπία; Ο υπάνθρωπος που

πάντα καρραδοκεί κρυμμένος στη σκιά μας;

(Σαν όραμα) Μεταφέρομαι στην Αθήνα. Λοιμός. Ξαναζώ τη δεύτερη χρονιά του Πελοποννησιακού Πολέμου. Τρεις μεγάλοι άνδρες συνεργάζονται στην Πόλη της Δημοκρατίας. Ο Πολιτικός δεν κρύβεται, δεν απομονώνεται. Πεθαίνει από το λοιμό, με δύο γιους του και το ένα τέταρτο του λαού του. Ο Ιστορικός, αν και φορέας του ιού, ζει να γράφει για όσα εβίωσε, να κρατήσει ακέραιη τη μνήμη τού πρώτου πολίτη. Του οφείλει, όπως και στο κράτος των Αθηνών που τους ανέδειξε, να δώσει νέα πνοή στη γραφή της Ιστορίας. Ο Γιατρός, πατέρας της σύγχρονης, δικής μας ...δηλαδή, Ιατρικής –ας μην το σχολιάσουμε αυτή τη στιγμή–, πλάι στους ασθενείς του, στην πρώτη γραμμή, δεν επιτρέπει στον ιό να τον αγγίξει, όσο και αν οι ηρωικοί, αφανείς συνάδελφοί του στην πόλη πεθαίνουν πριν από τους ασθενείς. Ο ίδιος δεν έχει το δικαίωμα να πεθάνει τώρα, τον χρειάζεται η Αθήνα. Και οι Αθηναίοι, για να του ανταποδώσουν το δώρο της ζωής, τον μύησαν στα Ελευσίνια μυστήρια.

Σήμερα θα τον εξορίζαμε στη Ρω ή στα Ίμια. Κάτω από τα κατακτητικά βλέμματα των γειτόνων μας.

Αυτοί οι τρεις δεν ήταν τυχαία μεγάλοι, τον μεγάλο, τον Χρυσό Αιώνα. Και δεν διασταυρώθηκαν από σύμπτωση οι δρόμοι τους στην πόλη των Αθηνών. Τους έφερε κοντά το Σύμπαν, η Μεγάλη Έκρηξη, που επέλεξε την ελληνική γλώσσα για να αφήσει τα ίχνη της στα γράμματα από το πέρασμά της στη Γη.

Φωνή, από γωνία στην πλατεία

Γιατί αρρωσταίνουμε ακόμη;

Όνειρος

- Γιατί αρρωσταίνουμε ακόμη; Αναρωτιούνται οι αδαείς.
- Μα γιατί είμαστε ακόμη ...θνητοί. (Προβληματισμένος)

Είπα εγώ, είμαστε θνητοί; Οι ποιητές απονέμουν αθανασία και είναι οι ίδιοι θνητοί; Δεν μας τα λεν καλά.

Τι είπατε; Να μην παίζω με τις λέξεις; Ερωτοτροπώ. Δεν παίζω. Ποιητής είμαι. Τι άλλο να κάνω; Να σας μιλώ για τα οράματά μου; Στην εποχή μας; Για φαντάσου!

Φωνή, από γωνία στην πλατεία

Οι συνθήκες υγιεινής έχουν εντελώς αλλάξει.

Όνειρος

– Τι; Οι συνθήκες υγιεινής έχουν εντελώς αλλάξει;

– Μα και τα αίτια έχουν αλλάξει. Η μεταφυσική αντικαταστάθηκε από την πολιτική. Το κράτος των θεών μεταμορφώνεται σε κράτος του τρόμου. Είμαστε όλοι πλέον παιδιά κατώτερων θεών. Η οργή του Παντοκράτορα μεταπλάθεται σε πανδημία. Κράτος και δήμος αδελφοποιούνται, αλληλοσαρκάζονται, αλληλοσπαράζονται. Οι λαϊκές τρομοκρατίες γνωρίζουν όλα τα μυστικά να κρατούν δέσμιους τους πολίτες. Μυστικά; Ναι, μεταφυσικά, πολιτικά, τι σημασία έχει; Όλα έχουν πλέον ισοπεδωθεί. Μόνο οι πολιτικοί μας ευδοκιμούν. Έγιναν Ρωμαίοι Αυτοκράτορες. Εντωμεταξύ, η παγκοσμιοποίηση αφαιρεί τη μάσκα της...

Σκηνική Οδηγία, από τα παρασκήνια, οργισμένη

Να μην ξανακούσω αυτή τη λέξη, ούτε καν στο θέατρο. Υπάρχει και η λέξη «προσωπίδα», βρε παιδιά. Συγγραφείς είστε. Έχετε πολλές επιλογές. Σε λίγο θα μας πείτε και πώς θα τη φοράμε.

Όνειρος, συνεχίζει απτόητος

...Εντάξει, τη μουτσούνα της. Παύει να συγγενεύει, ετυμολογικά έστω, με την ποίηση, γίνεται ο καθένας μας ένας

ιός –υιός του Καραγκιόζη δηλαδή– που περιμένει το φως ή το σκοτάδι να αναπτυχθεί, να βρει την πραγματική του φύση. Ποιον κοροϊδεύουμε, βρε παιδιά;

Συγγραφέας, από τα παρασκήνια

Όσα ακούτε εδώ δεν τα γράφουμε εμείς. Οι ήρωες, πέντε καταξιωμένοι τεχνίτες του λόγου, (με στόμφο) σε βραχεία λίστα για κρατικά βραβεία φέτος, αυτοί γράφουν. Θα θέλαμε να γράφατε εσείς, οι θεατές, να γίνετε κι εσείς σπουδαίοι συγγραφείς, χάρη στην έμπνευση που θα αντλείτε από εμάς, αλλά σε κάθε παράσταση είστε τόσο μα τόσο πολλοί που θα γινόταν μπάχαλο. (Βαθύ σκοτάδι στην πλατεία. Κουνιούνται οι άκρες της αυλαίας.)

...Πού κρυφτήκατε; Γιατί δεν σας βλέπουμε; Τι παιχνίδι παίζετε μαζί μας;

Ήφαιστος

(Μπαίνει. Ανεβαίνει στο πρώτο σκαλί, κουτσαίνοντας. Θα κουτσαίνει έως τη στιγμή που θα κερδίσει το βραβείο. Κοιτάζει το δεύτερο σκαλί. Κάθεται εκεί σκεφτικός. Καθώς ο Όνειρος κινείται αργά προς τα παρασκήνια...) Χαίρε, Όνειρε. Δεν σε παρακολούθησα. Συγγνώμη. Δεν έμαθα ποτέ να ονειρεύομαι. Ούτε να γράφω ποίηση, όπως όλοι οι ομότεχνοι. Και όσο λιγότερο ποιητικός είναι ο λόγος τους τόσο περισσότερο δηλώνουν ποιητές. Τόση ακτινοβολία έχει πια αυτή η ποίηση, ακόμη και όταν γράφουν σε ανελεύθερο στίχο, ακόμη και όταν μένουν μουγγοί μπροστά στις λέξεις, για να μετρούν συλλαβές, μακριά από επικίνδυνα νοήματα και διφορούμενες ακουστικές εικόνες, χωρίς καμιά αμφιβολία ότι έχουν ξεπεράσει τον Παλαμά; Κι εγώ γιατί δεν έγινα σαν όλους τους άλλους; Τι μου λείπει εμένα, μου λες; (Ο Όνειρος κάτι ψιθυρίζει. Εκτός σκη-

νής. Μικρή παύση.) Ναι, δίκιο έχεις, η έπαρση.

(Στο κοινό) Μετά το φιάσκο με τον Όνειρο και το όνομά του, έχω εντολή από τους Συγγραφείς να σας αποκαλύψω με υπαινιγμούς το δικό μου, αλλά όχι το λογοτεχνικό είδος που με υποχρέωσαν να κουτσο-διακονώ. Μάλλον πληροφορήθηκαν ότι είμαι κουτσός. Αλλά από πού κι ως πού εγώ (με αυτοσαρκασμό) πεζό-γράφος, να μεταβαίνω πεζή στη γραφή ή, χωρίς μεταφορές, να περπατώ και να γράφω, αφού δεν μπορώ καλά-καλά να περπατώ; Κατά τα άλλα, μας άφησαν να γράφουμε μόνοι μας... Χα, χα, χα! Θα μου πείτε. (Ειρωνικά) Πώς αλλιώς θα φτάναμε στην πρωτοπορία; Μονόλογοι αντί για ατάκες. Ζητώ συγγνώμη από τους θεατές μας. Δηλωτικό, βλέπετε, της εποχής μας. Ο καθένας για τον εαυτό του και οι συγγραφείς για όλους, δηλαδή για κανένα. Το απόγειο της αλλοτρίωσης.

(Σηκώνεται, μπαίνει στο ρόλο του. Ξαφνιασμένος.) Τον θυμάμαι αυτό το θρόνο. Όχι, δεν είναι ο θρόνος-παγίδα που επινόησα για την Ήρα. Τον έφτιαξα σε μια άλλη εποχή. Τότε που η πίστη είχε γίνει ορατή και ανυπόστατη, τότε που χρειάζονταν οι εικαστικές τέχνες, για να επιζήσουν ακόμη και οι πιο παντοδύναμοι θεοί. Υποδυόμουν το θεό της έμπνευσης, της επεξεργασίας της ύλης. Πολύ σημαντικό για τις σημερινές μου ασχολίες. Θυμάμαι κάθε ανάγλυφο, κάθε στολίδι. Ήθελα να κάθεται εκεί η γυναίκα μου, αρμόζουσα έδρα για τη φυσική ανάγκη τής θεάς της ομορφιάς. Μα εκείνη τον παραχώρησε στον Άρη. Έρωτας, βλέπετε. Τώρα πλέον μαντεύετε πώς τον κληρονόμησαν οι βασιλείς. Όπως όλα. Θα πω τη λέξη κλειδί κι ως τη μαντεύετε. Με πολέμους.

Και τον χρησιμοποιούσαν τα πρωινά, όταν εκτελούσαν διαφορετικές ...ανάγκες, και δέχονταν τους υψηλά ιστάμενους υπηκόους τους. Μονάρχες ήταν. Νόμιζαν πως ήταν πά-

ντα μόνοι. Μόνοι στην κορυφή, μόνοι και στην αίθουσα υποδοχής του παλατιού. Ενδεδειγμένη παρερμηνεία. Όλοι οι άλλοι αόρατοι. Ενώ εγώ, θνητός και ορατός, με όνομα ολύμπιου θεού (με αυτοσαρκασμό) από τους πρόποδες του Ολύμπου –αν και κατορθώνω να ανεβαίνω ένα σκαλί με κάθε μεταμόρφωση–, αντικριζώ την ομορφιά και σας προσκαλώ να ξεχάσετε τους πολέμους, την πείνα, την αρρώστια, την άχαρη δουλειά, τα φανταστικά ταξίδια σε άγονες γραμμές.

(Ενώ ξαναμπαίνει ο Όνειρος, εμφανίζονται από διαφορετικά σημεία της κορυφής ο Μορφέας, η Αθηνά, η Πολύμνια. Κοιτάζονται με ανακούφιση, παρατηρούν προσεχτικά το σκηνικό. Αναστενάζουν. Ο Μορφέας και η Πολύμνια κοιτάζονται με έκπληξη, σχεδόν ερωτικά. Αρχίζουν όλοι να ανεβαίνουν ένας-ένας τα σκαλιά του θρόνου, κατεβαίνουν σκεπτικοί. Ο Μορφέας πιάνει για λίγο το χέρι της Πολύμνιας. Ενώ ανεβαίνουν...)

Σκηνική Οδηγία, από τα παρασκήνια

Τώρα είναι όλοι πάνω στη σηνή. Θα προσπαθήσουν να ανέβουν στο θρόνο, αλλά θα το ξανασκεφτούν, άλλοι από το πρώτο, άλλοι από επόμενο σκαλί. Όταν ο ένας διστάζει, οι άλλοι τον περιγελούν. Όταν αρχίζει να αγορεύει ο ένας, οι τέσσερεις αργά αποχωρούν, να τον αφήσουν κυρίαρχο στο χώρο του. ... Η μήπως για να μην του κάνουν την τιμή να τον ακούσουν; Δεν ξέρω. Σκηνική οδηγία είμαι, δεν είμαι δραματολόγος.

Φωνή, από τα παρασκήνια

« Qu'appelez-vous poète?

Écrire sans être écrivain. »

(Jean Cocteau, *Orphée*)

Μορφέας

(Παίρνει από τη τσέπη τής ζακέτας του ένα μπλοκ και διαβάζει. Οι άλλοι τέσσερεις βγαίνουν αργά, σχεδόν τελετουργικά, καθώς αρχίζει. Η Πολύμνια γυρίζει και τον κοιτά κρυφά. Κεραυνοβόλος έρωτας. Ξαναμπαίνουν χορευτικά, καθώς τελειώνει το μονόλογό του.)

Ποιητής. Κύριος της τέχνης του λόγου, χωρίς να είναι λογοτέχνης, λέει ο Cocteau. Μπα. Τι είναι πάλι τούτο; Με εξυπνάδες δεν γράφεται ποίηση, έλεγε δικός μας ποιητής. Τότε, με κουβεντούλες σαλονιού πώς γράφονται ατάκες για τον κινηματογράφο; Κάτι άλλο θέλει να πει ο Γάλλος ποιητής και μου διαφεύγει. Εδώ χρειάζεται πραγματικός συγγραφέας. Αυτές τις ατάκες θα έπρεπε να τις γράφει η Αθηνά και όχι οι συγγραφείς των παρασκηνίων.

(Στο κοινό) Γράφω για τις μάχες που δίνουμε όλοι, πρώτα μέσα στην ψυχή μας, μετά πάνω στο χαρτί. Ουαί ημίν αν γίνει αντίστροφα. Υμνώ την πνοή τού πρόσφυγα, του κυνηγημένου, του καταδικασμένου σε αέναη περιπλάνηση, του Αδάμ που κουβαλάμε μέσα μας από την εποχή των ιερών μύθων και μας ωθεί στην αναζήτηση του Άγνωστου, του Άγιου Τόπου.

Ελάτε, κάντε ένα ταξίδι στη χώρα της δικής μου φαντασίας. Γράψτε μόνο αν δεν είστε συγγραφείς. Θα ήταν η πιο αλλόκοτη λογοτεχνική διαδικασία. Ο θεατής να διασχίζει τη ζωή σαν υπνοβάτης μέσα στη φαντασία του ήρωα. Διπλό μυστήριο. Αλίχη στη χώρα των εκτρωμάτων.

Ποίηση. Η πιο βασική τέχνη του λόγου. Τόσο βασική που συχνά δεν πιάνει καν τη βάση. Τότε, γιατί επιδιώκουν να δανειστούν την αίγλη της όλες οι άλλες γραφές, όλες οι άλλες τέχνες; Να απαντήσετε προσπαθείτε; Μα αυτή η ερώτηση μόνο ρητορική μπορεί να είναι.